



JAARVERSLAG 2008 NVTG-BESTUUR

Met goede herinneringen aan de succesvolle viering van het 100-jarig bestaan van de NVTG in 2007 heeft het bestuur in 2008 met vol enthousiasme de start van het tweede millennium ingeluid.

Hoogtepunten in dit jaar waren:

- a. het tot stand komen van het strategisch Beleidsplan 2008-2012, met als ondertitel 'Internationale gezondheidszorg: een wereld te winnen', dat de grote lijnen uitzet voor de vier belangrijkste werkterreinen van de Vereniging: onderwijs, onderzoek, pleitbezorging en platform;
- b. de afronding van de voorbereidende fase voor de erkenning van de tropenopleiding in het kader van het CBOG-traject;
- c. het afscheid van Ton Polderman als voorzitter van de Stichting TMIH en hoofdredacteur van TGM;
- d. de steun van de KNMG en andere organisaties voor de Gedragscode Internationale Gezondheidszorg;
- e. het jaarcongres op 22 oktober over het thema *Health care in Conflict* dat in samenwerking met Artsen Zonder Grenzen was georganiseerd en dat een groot succes bleek in termen van inhoud, aantal deelnemers en budget;
- f. de zeer actieve rol van de werkgroep TROIE tot uiting gebracht in o.a. de drukbezochte banenmarkt/carrière dag voor aanstaande tropenartsen.

Beleidsplan

Het beleidsplan 2008-2012 is de opvolger van 'Visie en Beleid voor Ondersteuning van Gezondheidszorg in Ontwikkelingslanden en Samenwerking in Internationale Gezondheidszorg' (2002). Het plan biedt een strategisch kader voor activiteiten van de NVTG op vier terreinen: onderwijs, onderzoek, pleitbezorging en platform. Ten aanzien van **onderwijs** zal de NVTG zich inzetten voor de erkenning van de opleiding 'Arts Internationale Gezondheidszorg en Tropengeneeskunde (de 'tropenopleiding')'. In het kader van capaciteitsopbouw in lage- en midden-inkomenslanden voorziet de NVTG een continuering van de actieve rol van de werkgroepen op dit terrein. Het streven van de NVTG op het terrein van **onderzoek** is het bevorderen van onderzoek op het terrein van de internationale gezondheidszorg in lage- en midden-inkomenslanden en in Nederland. Deze ambitie zal zich in de praktijk vertalen in activiteiten rondom het onderhouden van netwerken, het stimuleren van onderzoek en het verbeteren van de interactie tussen beleid en onderzoek (t.a.v.

gezondheidssystemen). Ook de komende jaren zal de NVTG zich actief blijven inzetten voor actieve lobby en **pleitbezorging** rondom actuele onderwerpen, zoals de erkenning van de opleiding en het beïnvloeden van de onderzoeksagenda van de Nederlandse onderzoeksorganisaties. Ook zal de komende jaren aandacht uitgaan naar het verbreden van het draagvlak voor de ‘Gedragscode Internationale Gezondheidszorg’. De NVTG zal blijven investeren in het fungeren als een **platform** voor haar leden en andere professionals werkzaam in de internationale gezondheidszorg. Het Beleidsplan is in het najaar van 2009 vastgesteld en de volledige tekst ervan is op de website geplaatst.

Onderwijs

Hoog op de agenda stond de erkenning voor de ‘Tropenopleiding’ waarvoor een speciale bestuurscommissie, in samenspraak met het College voor de Beroepen en Opleidingen in de Gezondheidszorg (CBOG), de voorbereidende fase op het eind van het verslagjaar vrijwel heeft afgerond. Zo is een opleidingsplan geschreven volgens de richtlijnen van het competentiegericht onderwijs; zijn de criteria voor opname van de tropenopleiding als profiel getoetst; en de kosten van de opleiding in kaart gebracht. Een plan voor een PR-offensief om de steun van de belangrijkste *stakeholders* te verkrijgen is in de maak. Op 15 december heeft in een constructieve sfeer overleg met de vice-voorzitter van de drie colleges van de KNMG plaats gevonden over de tot nu toe bereikte resultaten.

Het Concilium Opleiding Tropische Gezondheidszorg (COTG) organiseerde in het verslagjaar voor 40 arts-assistenten klinische stages op het gebied van chirurgie en obstetrie/gynaecologie of kindergeneeskunde in Nederlandse ziekenhuizen. Ook werden tijdens deze stages in totaal 17 studiedagen voor hen georganiseerd. Het aantal uitgezonden artsen bedraagt 21. De belangstelling voor de tropenopleiding is onverminderd groot, getuige het feit dat voor 15 arts-assistenten geen opleidingsplaats beschikbaar was. Ook volgden 36 personen de Nederlandse Tropen Cursus (NTC), georganiseerd door een consortium van kennisinstituten bestaande uit de Universiteit van Amsterdam, de Vrije Universiteit en het Koninklijk Instituut voor de Tropen. Voor meer informatie wordt verwezen naar het jaarverslag van het COTG.

Op 25 april hield Jos van Roosmalen aan de VU zijn inaugurale rede in het kader van diens bijzondere – aan de NVTG verbonden – leerstoel ‘Nationale en internationale aspecten van *safe motherhood*’.

Een schot in de roos bleek de banenmarkt en carrière dag, op 1 november op het LUMC door de werkgroep TROIE georganiseerd. De dag werd bezocht door 130 enthousiaste (aanstaande) tropenartsen.

Het bestuur heeft met enige bezorgdheid kennis genomen van het voornemen van de Minister van VWS om artikel 8 van de wet BIG, dat de periodieke (of her-) registratie van o.a. artsen regelt, in werking te laten treden. Dit heeft voor alle artsen die niet ingeschreven zijn in een van de bekende registers als consequentie, dat zij moeten voldoen aan eisen ten aanzien van werkzaamheden en bijscholing. Uiteraard betekent dit, dat de mogelijkheid ontstaat dat sommigen hun artsentitel kunnen kwijtraken. De KNMG heeft zich al meerdere malen uiterst kritisch opgesteld als het gaat om de implementatie van dit wetsartikel, temeer omdat zij het uitvoeringsorgaan zal worden. Zij stelt dat de groep artsen waar het over gaat zo divers is dat eenduidige re-certificering en accreditering voor een dergelijke groep illusoir is. Ten aanzien van artsen, die in het buitenland gewerkt hebben of daar regelmatig werken, wordt gesteld dat het de verantwoordelijkheid is van de werkgever van deze artsen om voor de noodzakelijke scholing te zorgen. Een gedeeltelijke uitweg is nu gevonden door een deel van de 12.500 artsen in Nederland, nl. zij die niet meer praktiseren, te voorzien van het achtervoegsel ‘niet praktiserend’, tot nu toe afgekort np (maar de Minister wil dit voluit achter de naam vanwege eventuele onduidelijkheid). Op zijn vroegst gaat artikel 8 (voor artsen) in 2011 in. Dat betekent dat deze artsen niet eerder dan in 2016 hun titel kunnen kwijtraken. Maar KNMG en NVTG zullen zich blijven inzetten voor een duidelijke regelgeving in dezen, temeer daar de Minister het werkveld zelf de mogelijkheden moet bieden om tot re-certificering en accreditering te komen. Kortom, de soep wordt niet zo heet gegeten, als dat het opgediend wordt...

Onderzoek

Tijdens de jaarvergadering op 29 oktober van het bestuur van de (Nederlandse) Stichting *Tropical Medicine and International Health* (TMIH), die mede de redactie voert van het gelijknamige wetenschappelijke tijdschrift TMIH, is afscheid genomen van dr. Ton Polderman, vanaf 2001 voorzitter van het Stichtingsbestuur. TMIH is sinds 1996 een Europees tijdschrift, ontstaan uit een fusie van een aantal kleinere Tijdschriften voor Tropische Geneeskunde in een aantal Europese landen, waaronder het Nederlandse Tijdschrift *Tropical and Geographical Medicine* (TGM). Aanvankelijk (vanaf 1959) was TGM een uitgave van het Instituut voor Tropische Hygiene te Amsterdam, maar door het samengaan met het Tijdschrift *Acta Leidensia* van het Instituut voor Tropische Geneeskunde van Leiden-Rotterdam ontstond in 1993 een TGM 'nieuwe stijl'. Voorafgaand aan zijn voorzitterschap van de Stichting TMIH was Ton Polderman sinds 1987 lid van de redactie van TGM, vanaf 1990 hoofdredacteur van TGM 'oude stijl' en met ingang van 1 januari 1993 van TGM 'nieuwe stijl' en vanaf 1996 tot 2001 co-redacteur van TMIH. Voorgaande hoofdredacteurs van TGM waren H.A.P.C. Oomen, Leendert Vogel en Ary de Geus. Ton Polderman is dus gedurende ruim 20 jaar zeer nauw bij de redactie en uitgave van TGM en TMIH betrokken geweest. Voorgesteld is om Leon Bijlmakers als nieuwe voorzitter van het TMIH-bestuur te benoemen. Ook is besloten om de aanstelling van de Nederlandse co-redacteur van TMIH, sinds 2001 dr. Henri van Asten, met ingang van 2009 niet langer via de Radboud Universiteit te laten lopen, gezien de toenemende overheadkosten, en een goedkoper alternatief te volgen, te weten te werken op consultancy basis. Tenslotte is afgesproken om – na instemming van de ALV 2009 van de NVTG – TMIH met ingang van 2009 digitaal, en tegen een relatief goedkoop tarief, aan NVTG-leden aan te bieden. Het NVTG-bestuur zegt de heer Polderman bijzonder veel dank voor diens zeer actieve, betrokken en professionele inzet gedurende lange tijd bij de redactie en het beheer van TGM en TMIH. Hoewel in het verleden steeds een nauwe band tussen de NVTG en het Tijdschrift heeft bestaan, is deze band in februari 2007 ook geformaliseerd door het gegeven dat het bestuur van de Stichting TMIH integraal wordt benoemd door de NVTG (4 leden) en de Stichting Tropische Geneeskunde Leiden (1 lid).

Van het Stimuleringsfonds voor wetenschappelijk onderzoek is in dit jaar door slechts enkele personen gebruik gemaakt. Besloten is om te komen tot een actiever beleid om het fonds onder de aandacht te brengen en mede in verband hiermee de Wetenschapscommissie nieuw leven in te blazen.

Enkele bestuursleden namen op 9 oktober deel aan de jaarbijeenkomst van het *Platform for Global Health Policy and Health Systems Research* over het onderwerp 'Access to quality reproductive health systems in fragile states; evidence, experience and the policy agenda'. De uitkomsten van deze discussiemiddag worden meegenomen in een op te stellen advies van het Platform aan het Ministerie van Buitenlandse zaken (OS) ten behoeve van het beleid op het gebied van fragiele staten en gezondheid.

De werkgroep *Uniting Streams* heeft door gebrek aan capaciteit in 2008 helaas niet haar jaarlijks symposium voor (jonge) onderzoekers op het gebied van de internationale gezondheidszorg kunnen organiseren.

Pleitbezorging

In het laatste kwartaal van het verslagjaar heeft de KNMG haar adhesie betuigd met de definitieve versie van de Gedragscode Internationale Gezondheidszorg. Al in een eerder stadium had de KNMG een voorlopige versie uitvoerig becommentarieerd en van een juridische toetsing voorzien. Het NVTG-bestuur is de KNMG erkentelijk voor de samenwerking op dit terrein. De adhesiebetuiging van de KNMG is een eerste stap in het verkrijgen van een zo breed mogelijk draagvlak voor de gedragscode. In het verslagjaar is een actieplan opgesteld dat voorziet in het verkrijgen van adhesiebetuigingen van andere organisaties en het geven van publiciteit over de code naar een breder publiek, met name de niet-georganiseerde kleine particuliere organisaties die actief zijn op het gebied van gezondheidszorg in ontwikkelingslanden. In Medisch Contact van 21 november en De Volkskrant van 22 november is een

artikel aan de code gewijd. De stichting DUDOC i.o., die in het werk van deze organisaties meer samenhang wil brengen, heeft ermee ingestemd dat deze organisaties eraan gehouden zullen worden om te werken volgens de gedragscode van de NVTG.

Platform

Het bestuur is erg ingenomen met het NVTG-congres *Health Care in Conflict: The Boundaries of Health Interventions* dat op 22 oktober in nauwe samenwerking met Artsen Zonder Grenzen (AZG) is georganiseerd. In dit congres stonden drie thema's centraal: medisch-technische aspecten, *health systems* en ethische aspecten rondom gezondheidszorg in conflictgebieden. Het programma bleek bijzonder gewaardeerd, de organisatie verliep goed. De opkomst was met 250 deelnemers zeer hoog, met name jongeren, en het begrotingssaldo was positief. Beide organisaties waren zeer tevreden over het verloop van het congres en de gezamenlijke organisatie. De presentaties en een verslag zijn gepubliceerd op de websites van NVTG en AZG.

Uit een evaluatie van het eerste jaar van MT, het vernieuwde *Medicus Tropicus*, is geconstateerd dat het tijdschrift en in het bijzonder het onderdeel 'International Health Alerts' positief wordt beoordeeld. Het bestuur complimenteert de redactie met dit resultaat en met haar inzet voor het tijdschrift. Echter, de verspreiding onder de 2000 oud-Memisaleden en andere wervingsacties hebben slechts 50 betalende abonnees opgeleverd. Hierdoor hebben de kosten de begroting van 2008 ruimschoots overschreden. Ook heeft de gratis verzending van exemplaren naar een aantal Oost-Afrikaanse landen niet uitgekapt als voorzien, omdat de verzending vaak niet aankwam of MTs niet verder verspreid werden. Inmiddels heeft het bestuur tot maatregelen besloten die de financiering van MT ook op langere termijn waarborgt.

Het bestuur is erg tevreden over de actieve rol van de werkgroep TROIE, zowel in de maandelijkse bestuursvergaderingen als in de organisatie van de succesvolle banenmarkt/carrièredag voor aanstaande tropenartsen.

In november is de geheel vernieuwde website van de NVTG van start gegaan. De site biedt werkgroepen de gelegenheid hun eigen pagina te vullen, en een apart inlogscherm met informatie voor NVTG-leden.

Het bestuur heeft relatief veel tijd en energie gestoken in beoordeling van de voorstellen van de Stichting DUDOC i.o. en overleg terzake. De stichting wil de activiteiten van de ca. 50 kleine particuliere organisaties, die gezondheidspersoneel uitzenden, coördineren en in samenhang brengen. Hiervoor is subsidie aangevraagd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het bestuur heeft DUDOC op 3 november laten weten het initiatief in beginsel te steunen, maar kritiek te hebben op de uitwerking van het idee.

Aan de reguliere vergaderingen van de *Federation of European Societies for Tropical Medicine and International Health* (FESTMIH) nam Martin Boeree deel, die vice-voorzitter van deze Europese organisatie is. Het NVTG-bestuur heeft inmiddels besloten dat de door de NVTG te organiseren sessie tijdens het *6th European Congress on Tropical Medicine and International Health* van FESTMIH in Verona in september 2009 zal gaan over de toekomst van de tropenopleiding in de diverse Europese landen.

Bestuurssamenstelling en ondersteuning

Het bestuur was eind 2008 als volgt samengesteld:

Albert Mantingh, voorzitter

Martin Boeree, vice-voorzitter

Geert van Etten, secretaris, tevens Personeelsfunctionaris en portefeuillehouder Pleitbezorging

Leon Bijlmakers, penningmeester, tevens portefeuillehouder Onderzoek

Teun Bousema

Ilse Broek
Wim Heres
Hans Wendte, tevens portefeuillehouder Platform
Prisca Zwanikken, tevens portefeuillehouder Onderwijs

In 2008 vergaderde het bestuur 10 keer.

Op 4 april vonden het overleg van bestuur met de werkgroepen alsmede de algemene ledenvergadering (ALV) in Amsterdam plaats.

Het overzicht van contactpersonen vanuit het bestuur met de werkgroepen per 1 november 2008:

Martin Boeree:	Uniting Streams (tot 1 april 2009)
Teun Bousema:	Contactpersoon universiteiten
Ilse Broek:	TROIE
Leon Bijlmakers:	Tanzania, VSH&D
Geert van Etten:	GEO, Geschiedenis tropische geneeskunde
Wim Heres:	Huisartsen, Chirurgie, Urologie
Esther Jurgens:	Transculturele revalidatiegeneeskunde, Medische antropologie
Albert Mantingh:	Kindergeneeskunde, Safe Motherhood, Urologie
Hans Wendte:	Oogheelkunde, Tropische geneeskunde, Dermatologie
Prisca Zwanikken:	Voedsel en voeding, Uniting Streams (per 1 april 2009)

Bij de afsluiting van 2008 was het aantal leden van de NVTG ten opzichte van eind 2007 met 24 personen afgenomen tot 859 leden in totaal.

Het bestuur spreekt zijn waardering uit voor de betrokkenheid van, de efficiënte ondersteuning door en de plezierige samenwerking met Clara Blaauw, voor het COTG-secretariaat, Esther Jurgens, beleidsfunctionaris NVTG, en Hanneke de Vries, voor het secretariaat van de NVTG.